

שיעור 107 - Wearing Glasses on Shabbos**I. מה נקרא מלבוש**

- (א) עיטוף הגוף בדבר שדרך להתעטף בו ואפילו זה רק למקצת בני אדם ואפילו רק מקצת הגוף וצריך הנאת הגוף אג"מ (ח - ק"ח - ק"ח). ועיין (מדיס ג"ה): דהרועים יוצאין בשק עבה וכיריעה מפני הגשמים דמתעטף בו כדרך מלבוש ואף שכוונתו רק לאצולי מטינוף שו"ע (ש"ח - י"ג - י"ד) וזה נקרא מלבוש גמור ומגו דהוה בגד להאי הוה בגד להאי (שבת ס"ג. צ"ג. ד"ה חלל)
- (ב) אפילו בלא עטיפת הגוף מ"מ כיון שזה נכנס בגופו להסר צער הגוף נחשב מלבוש משא"כ באוכל לתוך פיו שזה משאוי. כגון מוך שבאזנו ובמוך שבסנדלה ובמוך שהתקינה לנדתה ובפלפל ובגרגיר מלח בפיה מותר לצאת בשבת עיין (שבת ס"ד): וש"ע (ש"ג - ט"ו)
- (ג) אפילו בלא עטיפת הגוף ולא נכנס בגופו כגון מקל של חיגר או סומא שאינו יכול לילך בלא מקל מותר דהו"ל כמנעל דידיה. ועיין בספר בתוספות שבת (ס"ק ל"ז) דאם יכול לילך בלא מקל אסור מתרי טעמי (א) דלא הוה תכשיט (ב) דחיישינן דלמא אוחו בידו ואתי לאתויי ד' אמות ברה"ר ועיין בבה"ל שיש כאן דאורייתא (צ"ג - ש"ח - י"ז ד"ה חלל)
- (ד) לבוש על גוף האדם ואין משתמש לגופו מותר. כגון שעון יד לשיטת האג"מ (ח - ק"ח) וראיתו מטבעת שיש עליה חותם לאיש שתשמישו הוא למלאכה שאסורה (שבת ס"ג). וסודר שבצוארן לקנח בו פיו ועיניו ולא צריך להקיף כל הגוף משא"כ במלבוש גמור
- (ה) תיבה על ראשו משום הגשמים אין יוצאין בו (ש"ח - ט"ח) דאין דרך להתעטף בו ובשק מותר משום דרך הרועים לצאת בו. ועיין במ"ב (ס"ק ט"ג) להרא"ש שק מלבוש אבל שק ממש לא. ולהרשב"א דאפילו שק ממש מותר אם דרך הרועים כן
- (ו) ועיין בשו"ת מהרש"ג (ג - מ"ח) דכל שהוא לבוש על דרך שבני אדם מחשבין ללבישה מותר וכל שהוא לבוש על דרך שבני אדם אין מחשבין אותו ללבישה אלא להוצאה והוי מוציא בשבת ואסור

II. עיין בספר הלכתא רבתי לשבת - Wearing glasses to improve sight

- (א) עיין ערוך השלחן (ש"ח - ס"ח) דבתי עינים כלי תשמיש ואסור לצאת בו מדין תורה
- (ב) עיין בחיי אדם (נ"ו - ג) דאסור משום דילמא נפיל ודומה ממש לחיגר במקלו (ש"ח - י"ז) ועיין במ"ב (ש"ח - מ"ד) שמביא דעת החיי אדם להלכה.
- (ג) עיין בספר מנחת שבת (פ"ד - ו) דבתי עינים שהכדים הארוכים מקיפים מאזן לאזן מלבוש גמור הוא ואין כאן חשש משום דלמא נפל. ורב יוסף דוב מבריסק מחמיר על עצמו שלא לצאת בהם
- (ד) עיין שו"ת בנין ציון (ל"ז) שכתב דאינו אומר בזה לא איסור ולא היתר כי לא כל הענינים שוים אבל שאין לקרותו מלבוש. משמע שדומה למוך שבאזנו או למקל של חיגר

III. עדשות מגע - Wearing contact lenses on Shabbos

- (א) וצריך לדון אי עדשות מגע מלבוש גמור ואין חשש דלמא נפל ומותר או אפשר שדין כמוך שבאזנו, או מקל של חיגר או תיבה

ב) עיין בשש"כ (י"ח - י"ז) "עדשות מגע כל זמן שהמרכיב אותן לא התרגל אליהן אסור לצאת בהן לרה"ר מכיון שקיים חשש שאחרי זמן יסור אותן ויטלטלן ארבע אמות ברשות הרבים. התרגל אליהן דינן כדין משקפים רגילים"

ג) עיין בשו"ת אז נדברו (ז - מ"ד) דמות וראיה מהא דתנן בשבת (ס"ד:) דמוך שבסנדלה מותר "כל דבר המשמש הגוף הוי כמלבוש אלא לפי החשש של נפילה בעינן שיהא מהודק ועדשות האלו אינו מצוי שיפלו"

ד) ועיין בשו"ת מהרש"ם (ז - ה) לענין לצאת בעין זכוכית בשבת שהעיקר שהוא קבוע במושב העין היטב ואין לחדש גזירה בדבר שאינו מצוי כלל לכן יש להתיר

ה) ולפי שיטת המהרש"ג זה ודאי נחשב דרך לבישה ומותר

ו) ורב מנשה קליין אמר לי לאסור לצאת בעדשות מגע בשבת

ז) וצריך להזהר דאם נעקר ממקומו שלא לצאת ד' אמות ברשות הרבים

IV. - Bifocal with plain glass top

א) לא מצאתי שום פוסק שכתב בענין זה ולדעתי יש לאסור לצאת בכתי עינים כזו משום כמה טעמים

1. עיין במ"ב (ג"ח - ס"ק ל"ג) ויש אוסרים שתי חגורות ולא דמי לשני מלבושים שדרך אדם ללבוש אותן מפני הקור אבל תרי חגורות מה הנאה יש. ולפי הרמ"א הטעם שאוסרים שתי חגורות זה על זה הוא משום דאין כאן שום הנאה. והוא הדין בנידן דידן אין כאן שום הנאה בכתי עינים אלו. ואיסורו משום משא ולא משום דלמא שלפה

2. ועיין בשו"ת אז נדברו (ה - ק"י) דבתי עינים לקריאה אין זה לא מלבוש ולא תכשיט ואפילו אם רגיל ללבוש בחול כשיצא לחוץ אם אין לו תועלת רק הקריאה לבד לא מקרי מלבוש כיון דבשעה שנושאה אין לה שום תועלת מזה ואיסורו מן התורה. ממילא בנידן דידן אין כאן תועלת ואיסורו מן התורה

3. בשמירת שבת כהלכתה (י"ח - הערה ס"ט) כתב דלענין משקפי קריאה וראיה "דהרי הוא זקוק למשקפיים כדי לראות בחלק האחד ואילו החלק האחר טפל באותה שעה" אבל בציור שלנו החלק האחר אינו טפל באותה שעה משום שהחלק למעלה אין בו שום חשיבות

4. ועיין שו"ת ישועות מלכו שכתב דאסור לצאת במשקפי קריאה משום זה נקרא משאוי כיון שאין נושאים אותם בחול בשוק ואיסורו מן התורה ולא דוקא משום דלמא שלפה

5. ועיין בשו"ת אז נדברו (ה - ק"י) דמטעם שמא יבא להסירם ברחוב דגזירה כזו לא מצאנו זולת בתפילין שאסור להכנס לבית שימוש אלא איסורו משום מלאכה גמורה

ב) ובמהרש"ג כתב שזה הכלל "לכל השאלות בענין הוצאה דכל שהוא לובש על דרך שבני אדם מחשבין לבישה מותר אפילו אין אחרים לובשין כן ואין צריך שום הנאה להיות מותר" ולכן אפשר bifocal כזו מותר לצאת בשבת. ולפי עניות דעתי יש כאן ספק דאורייתא וצריך להחמיר

V. שש"כ (י"ח - י"ח) - Sunglasses - see

1) Ordinary sunglasses are *tolc* in רפ"ר 2) clip-on with hinge *מלק* and so is prescription sunglasses

נפסם לטלוני נשאות אבי אורי ר' אליעזר ליפלא ב"ר יעקב ארזכי ע"ה ואלא אומני בעלש רחל ב"ר גרשון מנלך הענין הכפן ע"ה